

a Nyíregyházi Törvényszék épületének bemutatása
(4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 2.)

Nyíregyháza, 2019. március 26.

Készítette:

.....
Pollák József
Elnöki titkárságvezető

I. A NYÍREGYHÁZI TÖRVÉNYSZÉK ELÉRHETŐSÉGE

Nyíregyházi Törvényszék

1. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Cím: 4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 2.
Levelezési cím: 4400 Nyíregyháza, Pf.85.
Telefonszám: 06-42/523-800
E-mail cím: birosag@nyiregyhazit.birosag.hu

2. A bírósági épület rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Nyíregyháza történelmi városközpontjába, a Bocskai u. 2. szám alatti telken áll a XIX. század vége óta a „TÖRVÉNYHÁZ” épülete. Az épület a város megyeszékhellyé válásának fontos szimbólumává vált. Az épület értékét, fontosságát, a folyamatosan végzett bővítése, rekonstrukciója is bizonyítja.

1891-ben, Nyíregyháza megyeszékhellyé válását követően, a város hivatalnokai a megye vezetőinek is helyet biztosítottak, így most már teljes mértékben kiszorultak saját házukból. Ezt a helyzetet csak a megyeháza és a törvényszéki palota megépítésével oldhatták fel. Ezért nagy áldozatot hozott ismét a város, hiszen az ingyen telek biztosítása mellett még 200.000,- Ft kamat nélküli kölcsönt is adott az államnak, hogy az igazságszolgáltatás palotája végre felépülhessen. Több holtpontra után az igazságügyi miniszter 1888-ban utasította Wagner Gyula budapesti építész a tervek elkészítésére. Az ő javaslatára az épület nyugati vonalát úgy építették fel, hogy az párhuzamos lett a városháza homlokzatával, leszűkítve ezzel az akkori „nagy-orosi” utcát.

A munkálatokkal megbízott Barzó-Vojtovits építészpáros 1890 tavaszán kezdett hozzá az építkezéshez és 1891 szeptemberében a törvénykezés hivatalai már át is költözhetek az új épületbe. Az 1891. november 23. napján átadott „törvénykezési palota” nem aratott általános elismerést. Kifogásolták, hogy a magassága nincs arányban a hosszú frontjával, így az egy kaszárnyára hasonlít. Később az ügymenetek száma is megnövekedett, így hamarosan terítékre került az átépítés, esetleg egy új palota építésének a kérdése. Végül a bővítéssel járó átépítés mellett döntöttek, ami 1928–29-ben meg is valósult Orbán Ferenc tervei alapján, Várallyai Sándor helyi vállalkozó közreműködésével. Emeletet húztak rá, a régi sarokbejárat helyett új főbejáratot alakítottak ki, mely oszlopokon nyugvó, árkaós díszítést kapott. A most már „imponáló” palota előnyösen emelte a Bocskai utca „nagyvárosi jellegét”. Az 1928-ban megépült épület hangsúlyos bejárati portikusza a monumentális pillérrenddel a kor közigazgatási épületein általánosan alkalmazott volt. Az első építési periódus homlokzati kváderezését eltüntették. A visszafogottan alkalmazott vakolatarchitektúra a sík falfelületek dominanciáját hangsúlyozva a *modern* irányba vitték az épületet, szakítva a városközpontra jellemző eklektikával.

Az épület megújulásának rekonstrukciója, modernizációja a 2003. évben, a Sióinvest Mérnöki Irodával megkötött tervezési szerződés aláírásával kezdődött. A tervszerinti megvalósítást a BAUKONT Rt., mint generál vállalkozó, 2005. év közepére végezte el.

Az épület jelenlegi rendeltetése a Nyíregyházi Törvényszék, valamint a Nyíregyházi Járásbíróság működtetéséhez a tárgyi feltételek biztosítása.

3. A bírósági épülettel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

- Nyíregyházi Napló, 2017. augusztus 25. - 16. oldal
- <http://emlekjelek.hu/index.php/196-torvenyszeki-palota> - Ilyés Gábor nyíregyházi helytörténész cikke: „Amiről az utcák mesélnek ... - *A törvénykezési palota építésének ügye, végre valahára testté lőn*”

4. A Nyíregyházi Törvényszék hivatalos weboldalának címe:

<https://birosag.hu/torvenyszekek/nyiregyhazi-torvenyszek>

<https://nyiregyhazitorvenyszek.birosag.hu/>

II. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: A Nyíregyházi Törvényszék épületének fényképei – 12 db

12 db fotó a Nyíregyházi Törvényszék épületéről

Nyíregyháza

M. kir. törvényszék

Nyíregyháza

Törvénytér

